

Datum : 8 september 2006
Aan : Studiegroep begrotingsruimte, Secr. SER, Ministeries van EZ, FIN en SZW

CPB corrigeert budgettair effect van individualiseren heffingskortingen

Voor het 12e rapport van de Studiegroep Begrotingsruimte, *Vergrijzing en houdbaarheid*, heeft het CPB het effect op de houdbaarheidsmaatstaf (= verschil tussen het houdbaar primair saldo en het feitelijk primair saldo) berekend van individualisering van heffingskortingen. Daarbij wordt de bestaande mogelijkheid ongedaan gemaakt om heffingskortingen binnen een huishouden geheel of gedeeltelijk over te dragen op de andere partner, zodat deze bij diens belastingaanslag kunnen worden verzilverd. Bij nadere beschouwing blijkt het effect van deze maatregel op de houdbaarheidsmaatstaf ruim 40% kleiner te zijn dan wat eerder door het CPB aan de studiegroep is gerapporteerd. (zie Annex 1 van het rapport van de Studiegroep).

Deze aanzienlijke bijstelling van de uitkomst heeft twee oorzaken. In de eerste plaats is het budgettair beslag in 2006 van overdracht van heffingskorting in feite circa 30% lager dan het CPB eerder in de analyse voor de Studiegroep heeft aangenomen. Nieuwe berekeningen op meer recente cijfers hebben dat uitgewezen. In de tweede plaats is in de oorspronkelijke analyse ten onrechte geen rekening gehouden met het effect van de sterk oplopende participatie van vrouwen in de periode tussen 2002 en 2020. Deze oplopende participatie zorgt ervoor dat vrouwen in grotere mate dan voorheen de heffingskorting bij hun eigen belastingaanslag kunnen verzilveren, en dus minder zullen kiezen voor overdracht op de werkende partner. De belastingderving als gevolg van overdracht loopt daardoor in de tijd belangrijk terug. Het effect op het overheidssaldo van afschaffing van de mogelijkheid van overdracht vermindert navenant. Voor toekomstige jaren heeft het CPB dus veel te hoge opbrengsten ingeboekt.

Nieuwe berekeningen waarin de beide onvolkomenheden zijn gecorrigeerd, laten zien dat afschaffing van de mogelijkheid heffingskortingen over te dragen de houdbaarheidsmaatstaf met 0,4% bbp verbetert, in tegenstelling tot de eerder gepubliceerde verbetering met 0,7% bbp.

In het basispad hebben deze fouten geen consequenties. Daarin is immers uitgegaan van het handhaven van de overdraagbaarheid. In dat geval wordt de heffingskorting hoe dan ook verzilverd, bij de eigen aanslag voor de inkomstenbelasting, dan wel door overdracht. De overige uitkomsten in Notitie 2006/23, alsmede alle uitkomsten in de CPB-vergrijzingsstudie 'Ageing and the sustainability of Dutch public finances' blijven dan ook ongewijzigd.

De correcte versies van tabel 3.1 en figuur 3.1 in CPB Notitie 2006/23 zijn als volgt:

Tabel 3.1 Budgettaire effecten van individualiseren van de algemene heffingskorting

	%bbp
1. Effect op feitelijk primair saldo in 2011	0,4
2. Verlaging houdbaar primair saldo in 2011 (ruimtecreatie na 2011)	0
3. Effect op houdbaarheidsmaatstaf (totale ruimtecreatie)	0,4

Figuur 3.1 Individualiseren algemene heffingskorting; welvaartsverandering per cohort (inclusief terugsluis ruimte via overheidsconsumptie, exclusief waardering vrije tijd) ten opzichte van het effect van een permanente bezuiniging op overheidsconsumptie (in duizenden euro's)

